

Οι τράπεζες του αύριο

Ανδρέας Παπαδόπουλος
Διευθυντής Στρατηγικής Ομίλου

15 Μαΐου 2013

Copyright © 2013 Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε σημείου αυτής της έκδοσης, η αποθήκευση για οποιαδήποτε μελλοντική χρήση της, ή η αναμετάδοση της σε οποιαδήποτε μορφή – ηλεκτρονική, μηχανική, μέσω φωτοτύπησης, αναγραφής ή άλλως πως – χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Ελληνικής Τράπεζας Δημόσια Εταιρεία Λτδ.

Αυτό το έγγραφο αποτελεί ένα περίγραμμα παρουσίασης, και είναι ελλιπές χωρίς τη συνοδεία του από ολοκληρωμένη προφορική παρουσίαση.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η εξέλιξη είναι στη φύση μας

Σκοπός της παρουσίασης

1. Πώς φθάσαμε στη σημερινή οικονομική κατάσταση
2. Οι επιπτώσεις
3. Τα μαθήματα
4. Οι τράπεζες του αύριο
5. Τι να προσέξετε τον επόμενο χρόνο
6. Χαρακτηριστικά του κυπριακού νοικοκυριού
7. Οικονομικές Προβλέψεις 2013-16

Ιστορική αναδρομή της Κύπρου από οικονομική σκοπιά για την τελευταία δεκαετία

Πηγή: Υπηρεσία Οικονομικών Μελετών Ελληνικής Τράπεζας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

10^ο Συνέδριο Λιανικού Εμπορίου – 15 Μαΐου 2013

Copyright © 2013 Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ

Ένταξη στην ΕΕ: Οι χρονιές των παχιών αγελάδων 2004-2007

- **2004:** Η Κύπρος γίνεται μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Οικονομική Ανάπτυξη – Μέση ετήσια αύξηση του ΑΕΠ 4,3% (2003-'07) με άξονες την **κατανάλωση** και τις **κατασκευές** (ενώ ο τουρισμός παρουσιάζει ύφεση).
- Άρση περιορισμών στη διακίνηση κεφαλαίων. Δημοσιονομική πειθαρχία για ένταξη στο Ευρώ.
- Πτώση επιτοκίων. **Αυξημένες καταθέσεις κυρίως από ξένες εταιρίες. Ραγδαία ανάπτυξη του δανεισμού.**
- **2007: Ψηλή ρευστότητα και χαμηλά επιτόκια παγκοσμίως – πρώτες ανησυχίες για φούσκες – ειδικά στα ακίνητα.**

Ένταξη στην Ευρωζώνη και η παγκόσμια κρίση: 2008-2009

- **2008:** Η Κύπρος υιοθετεί το Ευρώ
- Αρχίζει η πτώση του ΧΑΚ
- **2009:** Η παγκόσμια κρίση επηρεάζει την Κύπρο (ΑΕΠ -1,7%)
- Η **Ανεργία αρχίζει να αυξάνεται** (Σεπτ.'08: 3,5%, Σεπτ.'09: 6,0%)
- Η **στενή σχέση με Ελλάδα** οδηγεί σε ψηλά καταθετικά και δανειστικά επιτόκια.
- Ανάγκη εξεύρεσης νέων πηγών ανάπτυξης: Υπηρεσίες, τουρισμός, υγεία, εκπαίδευση, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Η ανάκαμψη που δεν ήρθε ποτέ: 2010-11

- Μικρή ανάκαμψη της οικονομίας στις αρχές του 2010
- Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα επηρεάζει την Κύπρο λόγω μεγάλης έκθεσης κυπριακών τραπεζών και στενών οικονομικών σχέσεων.
- Οι οικονομίες προηγμένων χωρών στον *αναπνευστήρα* (νομισματικά και δημοσιονομικά) – επηρεάζονται αρνητικά οι ξένες επενδύσεις στην Κύπρο
- **Κούρεμα (PSI)** ελληνικών ομολόγων επηρεάζει κυρίως τις δύο μεγαλύτερες κυπριακές τράπεζες ίσο με **30% του ΑΕΠ της χώρας**
- Έκρηξη στο Μαρί επηρεάζει περαιτέρω την οικονομία
- Υπογραφή **δανείου από Ρωσία ύψους €2,5 δις**

2012 – 2013: ύφεση και φυσικό αέριο

- Ανακοίνωση εξεύρεσης σημαντικών κοιτασμάτων φυσικού αερίου στην κυπριακή ΑΟΖ. Εξόρυξη το 2019.
- **Ιούνιος 2012**: Σοβαρά δημοσιονομικά προβλήματα: αίτηση για βοήθεια από Eurogroup
- Αξιολόγηση κυπριακού τραπεζικού συστήματος (Pimco) και διαπραγματεύσεις με την Τρόικα μέχρι το **Μάρτιο 2013**
- **25 Μαρτίου 2013**: Συμφωνία με το Eurogroup

ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

- Ο υπερδανεισμός των Ιδιωτών και Επιχειρήσεων

μαζί με:

- Τα μεγάλα δανειακά χαρτοφυλάκια των τραπεζών
- Το δημοσιονομικό έλλειμμα

...οδηγούν σε:

- ***απομόχλευση (deleveraging)***
- ***ανακεφαλαιοποίηση (recapitalisation) και***
- ***δημοσιονομική εξυγίανση (fiscal consolidation)***

Με αποτέλεσμα...

- Χαμηλοί, μηδενικοί / αρνητικοί ρυθμοί ανάπτυξης και κατανάλωσης
- Ψηλή ανεργία
- Χαμηλή / αρνητική πιστωτική επέκταση και στενότητα / έλλειψη ρευστότητας στην αγορά
- Περαιτέρω επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης του ιδιωτικού τομέα λόγω εφαρμογής μέτρων για δημοσιονομική εξυγίανση

Τα μαθήματα

1. Δανεισμός με **‘δικά μας’** χρήματα
2. Δανεισμός με βάση την **ικανότητα αποπληρωμής** και **όχι την εξασφάλιση**
3. **Συντηρητική** διάθεση ανάληψης κινδύνου
4. Εστίαση σε ανάπτυξη **παραγωγικών** τομέων της οικονομίας
5. **Λύση διαρθρωτικών προβλημάτων** **το συντομότερο δυνατό**

Οι τράπεζες του αύριο

“Boring is the
new interesting”

Κύρια χαρακτηριστικά

*Ασφάλεια – Διαφάνεια –
Απλά Προϊόντα*

Win-win or lose-lose

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

10^ο Συνέδριο Λιανικού Εμπορίου – 15 Μαΐου 2013

Copyright © 2013 Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ

Οι τράπεζες του αύριο - δανεισμός

- Μετατόπιση σημαντικότητας από:
 - Εξασφάλιση → Ικανότητα Αποπληρωμής (P&L)
 - Ταμειακές Ροές (cash flow)
- Προϊόντα: Απλά. Στεγαστικά. Αυτοκίνητο. Κάρτες. Επιχειρηματικά. Παρατράβηγμα;
- Όροι: Συχνότητα και διάρκεια αποπληρωμής
- Οι 90 μέρες καθυστέρησης
- Επιτόκια δανεισμού εξαρτώνται από τα καταθετικά και την πιστοληπτική διαβάθμιση του πελάτη
- Προϋποθέσεις: Κεφάλαιο και Ρευστότητα

Τι να προσέξετε τον επόμενο χρόνο

Χαρακτηριστικά των Κυπριακών νοικοκυριών σε σύγκριση με τα αντίστοιχα νοικοκυριά της Ευρωζώνης (2010)

Πηγή: The Eurosystem Household Finance and Consumption Survey, April 2013
<http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/ecbsp2en.pdf>

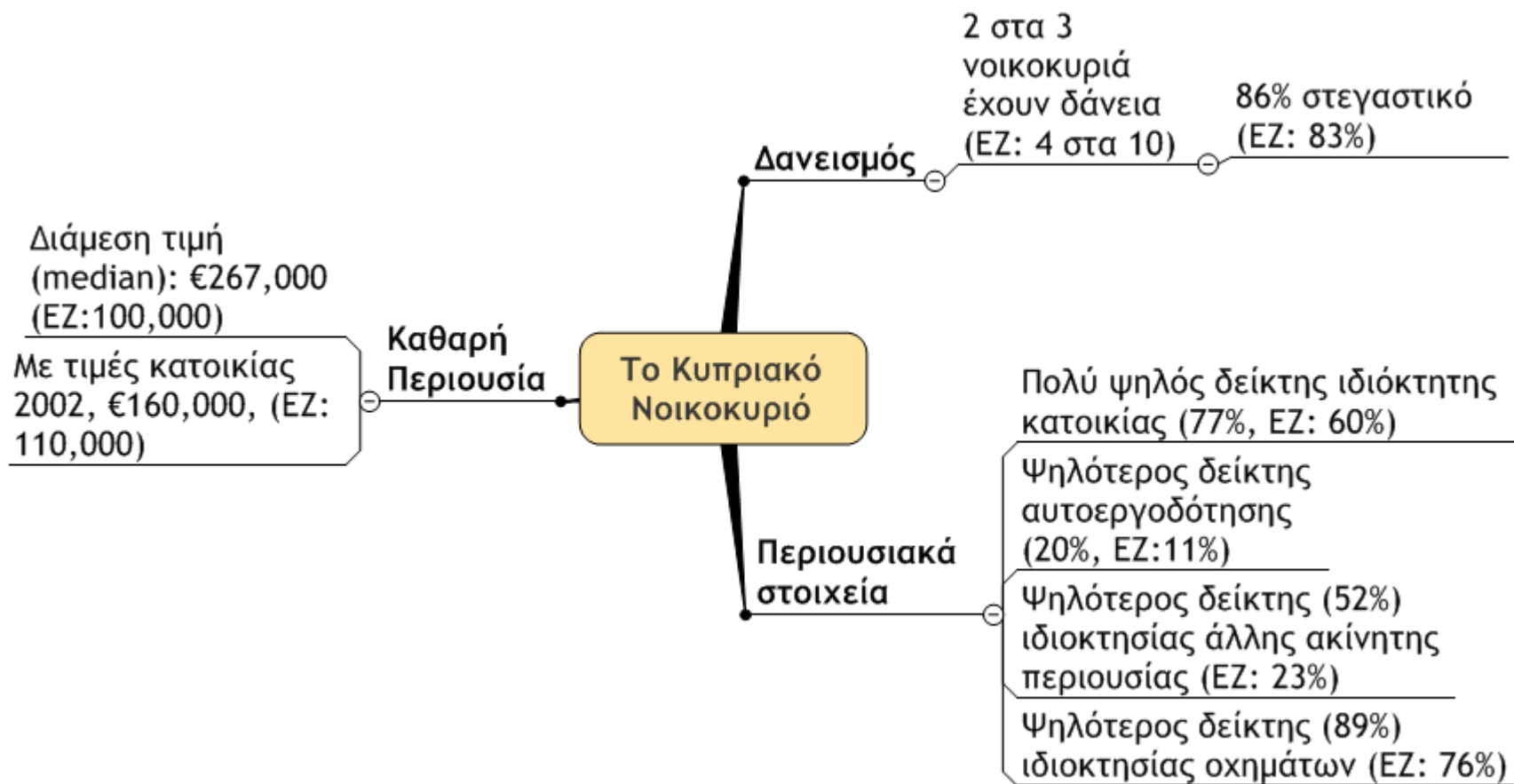

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

10^ο Συνέδριο Λιανικού Εμπορίου – 15 Μαΐου 2013

Copyright © 2013 Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ

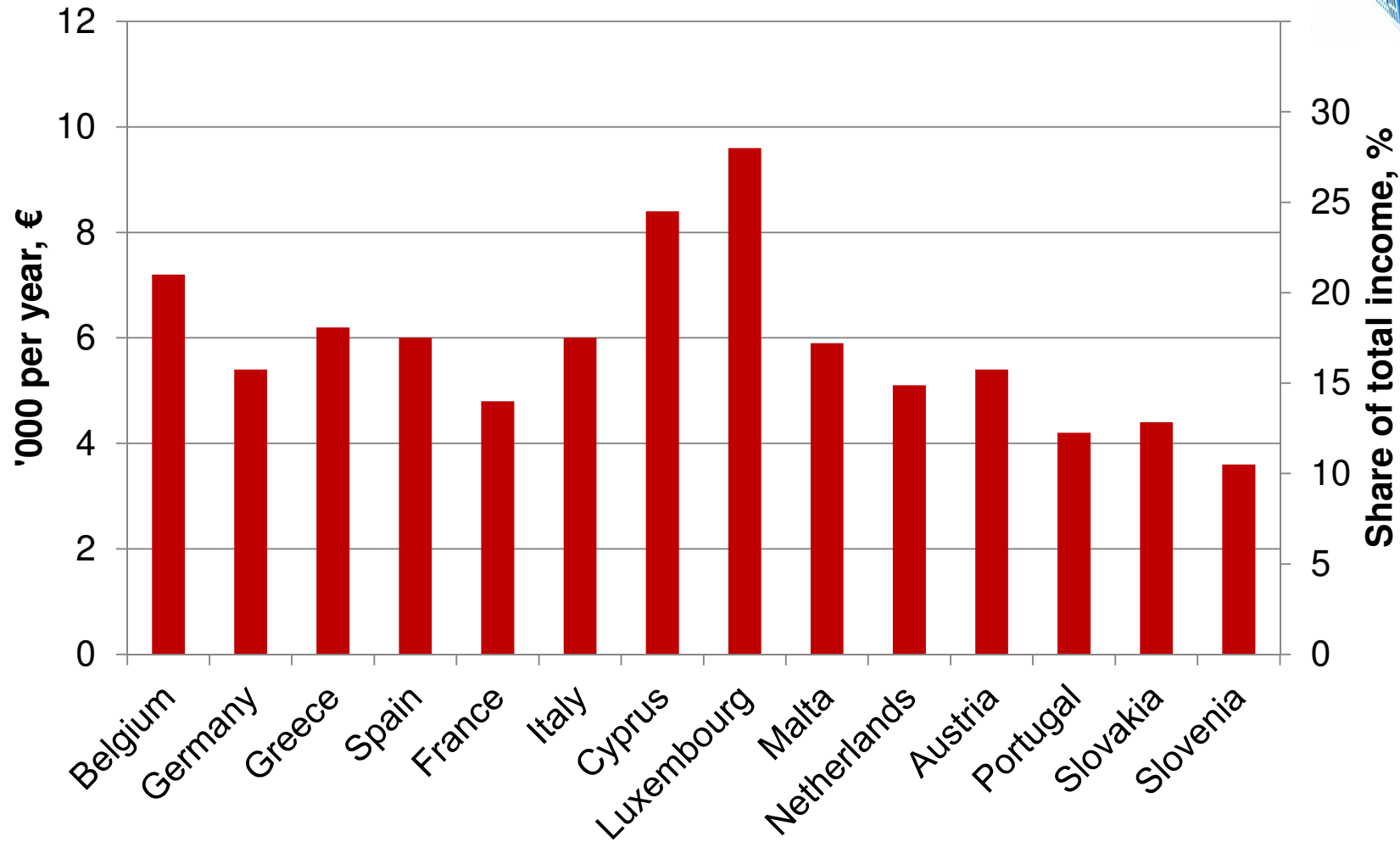
Το κυπριακό νοικοκυριό σε σχέση με τα αντίστοιχα νοικοκυριά σε άλλες χώρες της Ευρωζώνης

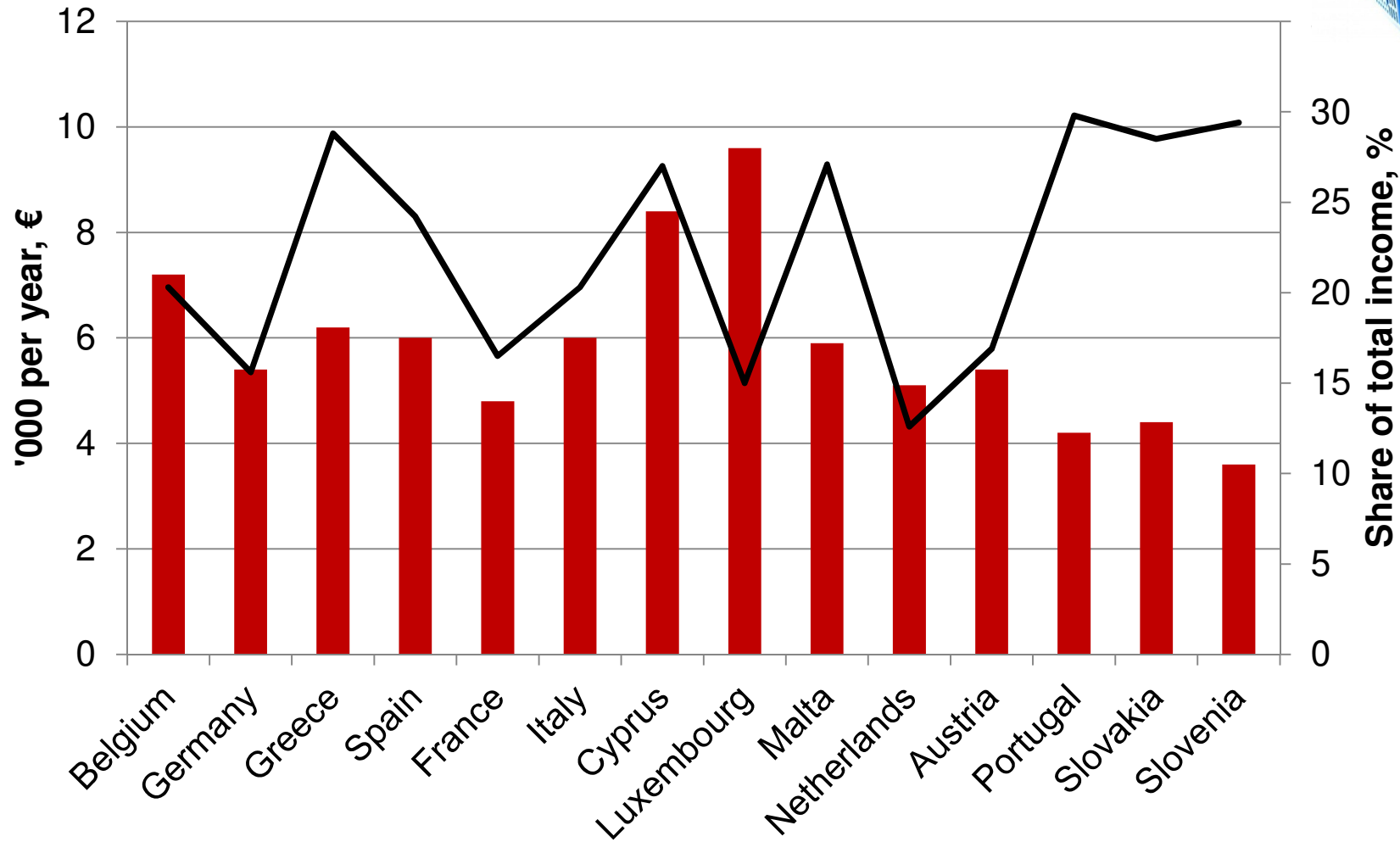
Πηγή: The Eurosystem Household Finance and Consumption Survey, April 2013
<http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/ecbsp2en.pdf>

Κατανάλωση φαγητού

Κατανάλωση φαγητού

Πηγή: The Eurosystem Household Finance and Consumption Survey, April 2013
<http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/ecbsp2en.pdf>

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

10^ο Συνέδριο Λιανικού Εμπορίου – 15 Μαΐου 2013

Copyright © 2013 Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ

Οικονομικές Προβλέψεις 2013-16

Table 1: Macroeconomic projections, 2012-16

	2012	2013	2014	2015	2016
		Proj.			
Real Economy					
Real GDP	-2,4	-8,7	-3,9	1,1	1,9
Domestic demand	-6,8	-13,9	-5,9	1,0	2,1
Consumption	-2,7	-11,5	-5,1	0,8	1,9
Private consumption	-3,0	-12,2	-5,6	1,6	3,0
Public consumption	-1,7	-9,0	-3,7	-1,7	-1,5
Fixed investment	-23,0	-29,5	-12,0	2,3	3,5
Inventory accumulation 1/	-0,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Foreign balance 1/	4,7	5,2	1,6	0,2	-0,1
Exports of goods and services	2,3	-5,0	-2,5	1,7	2,7
Imports of goods and services	-7,2	-16,0	-6,5	1,7	3,3

1/ Contribution to growth.

Πηγή: Assessment of the public debt sustainability of Cyprus, EUROPEAN COMMISSION, 9 April 2013

Σας ευχαριστώ

